

Варчук О.А., Андрусяк А.В.

ДЕПОЗИТНІ ОПЕРАЦІЇ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ: УПРАВЛЯННЯ ТА КОНТРОЛЬ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Сучасні стрімкі умови динамічного розвитку фінансового ринку України висувають більш жорсткі вимоги до контролю за різноманітними господарськими операціями.

Банківська діяльність не є виключенням, а являє собою яскравий приклад необхідності застосування різноманітних інструментів контролю та оперативного управління за всіма операціями.

Отже, депозити, як зазначає Волкова І.А. та Калініна О.Ю., – це грошові кошти, які внесені в банк клієнтами, зберігаються на їхніх рахунках і використовуються відповідно з укладеною угодою та банківським законодавством, а депозитна операція – це операції із залучення коштів на депозитні рахунки [1].

Специфічною рисою депозитних операцій є активна роль клієнта банку, який самостійно визначає величину вкладу, тобто частку своїх доходів, яку він спрямовує на заощадження.

Заходи впливу на економічну поведінку потенційних вкладників мають посісти важоме місце в процесі управління депозитними операціями комерційного банку.

Чесність і порядність банку щодо клієнтів мають бути нормою у будь-яких, навіть самих несприятливих для банківської діяльності, ситуаціях.

Управління депозитними операціями – це сукупність стратегічних і тактичних заходів, які проводить комерційний банк з метою залучення тимчасово вільних грошових коштів клієнтів, та утворення на цій основі кредитних ресурсів. Надійність і сталість джерел формування кредитних ресурсів забезпечується на основі багатоманітності видів та умов (аж до індивідуалізації) проведення депозитних операцій стосовно конкретних юридичних і фізичних осіб [2].

Ефективне управління депозитними операціями в комерційному банку створює умови для оптимального ресурсного регулювання та є показником професіоналізму персоналу банку.

Стратегічні інструменти управління депозитами банку включають заходи, спрямовані на зміцнення його позицій на депозитному ринку, що передбачає врахування всього комплексу чинників, які створюють зовнішнє середовище для банківської діяльності. Тактичні інструменти управління депозитними операціями у банку включають заходи поліпшення внутрішньої організації депозитної роботи: вдосконалення правил і порядку здійснення депозитних угод, поліпшення роботи персоналу банку, який займається пасивними операціями, пошук нових форм роботи з клієнтами, зменшення ймовірності ризику та нерациональних рішень тощо.

Підходів до контролю існує багато, ми їх розподілили на управлінські (з використанням інструментарію менеджменту), сухо економічні, фінансові, маркетингові та ін. та в розрізі терміну застосування конкретного виду контролю (рис.1).

На рис.1 наведено характеристику видів та типів контролю за депозитними операціями, з позначенням відповідних інструментів та механізмів контролю. Важливо відмітити, що на рисунку, також, позначено зворотній контроль, основною ознакою якого є наступне: результати заключного контролю повинні знаходити своє відображення в поточному контролі за депозитними операціями в наступних операційних періодах.

Внутрішній контроль за депозитними операціями має здійснюватися відповідно до Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України та повинен гарантувати:

- залучення та розміщення депозитів у межах термінів і лімітів, що встановлені Правлінням банку;
- приймання та розміщення всіх депозитів за процентною ставкою, що застосовується у банку згідно із запровадженою ним політикою;
- своєчасне та правильне відображення в бухгалтерському обліку депозитних операцій [3].

Банки мають самостійно визначити процедури звіряння даних аналітичного обліку за депозитами з даними про обороти і залишки за відповідними рахунками синтетичного обліку. У разі автоматизованого нарахування відсотків і відображення їх за відповідними рахунками бухгалтерського обліку необхідно регулярно переглядати відповідні процедури внутрішнього контролю, перевіряти розрахунок процентів і записи за цими рахунками [4].

Отже, резюмуючи викладене, можна сказати, що контроль за депозитними операціями є вкрай складною процедурою, яка вимагає застосування контролально-аналітичних інструментів всієї галузі фінансової системи, відображення у відповідних постановах та інструкціях щодо банківської діяльності.

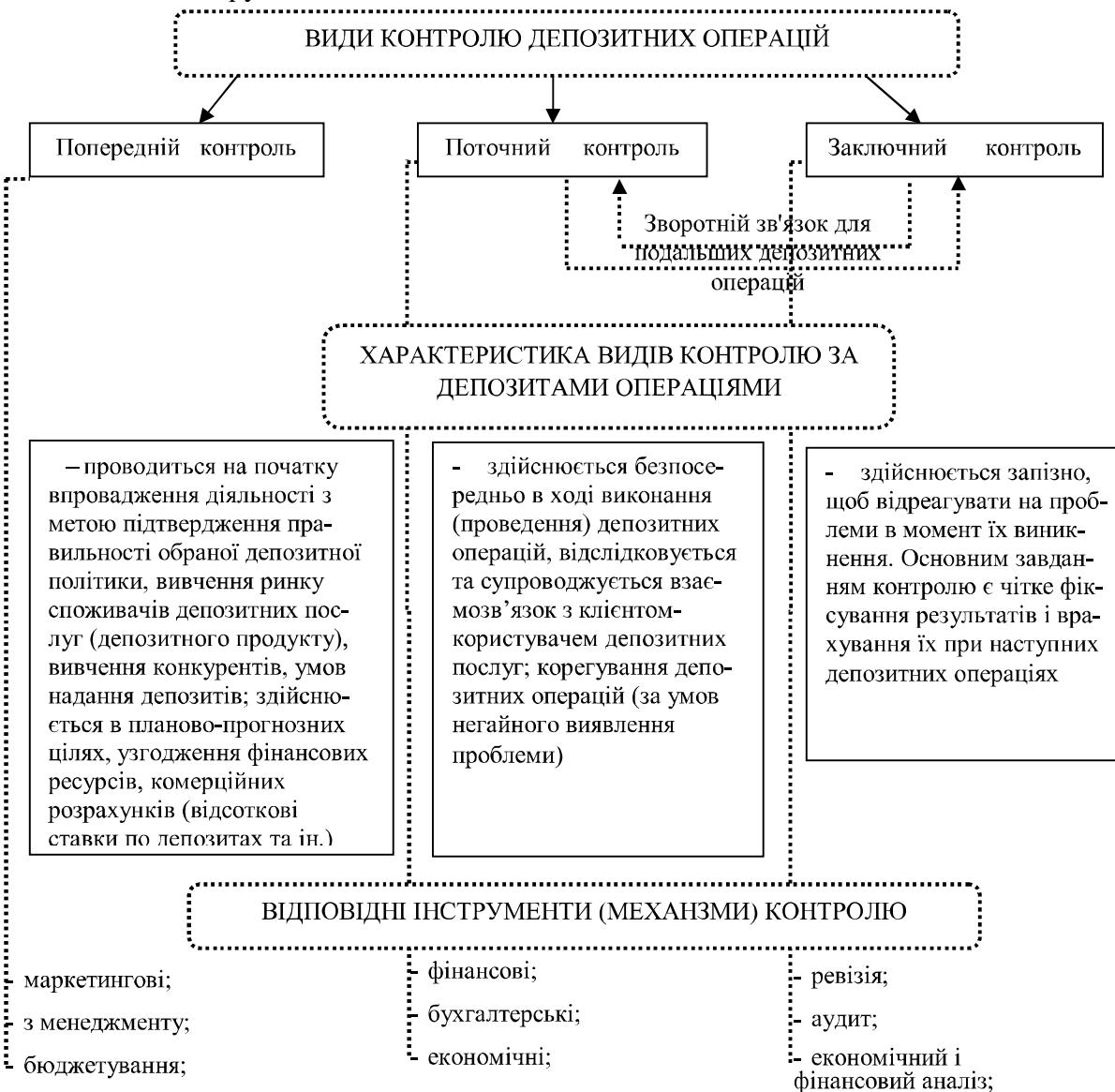

Рисунок 1 – Типи та рівні контролю за депозитними операціями комерційних банків

Список літератури:

1. Волкова І.А., Калініна О.Ю. Бухгалтерський облік у банках: Навчальний посібник. – К.: «Центр учебової літератури», 2009
2. Лагутін В. Д. Кредитування: теорія і практика: навчальний посібник / В.Д. Лагутін. — К.: Товариство "Знання", КОО, 2002. — 215 с.
3. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України від 30.12.98 р. № 566 // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0056-99>.
4. Матеріали сайту Megos. org. ua

К.е.н., доц. Кірсанова В.В., Жуліф В.Р.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З РЕМОНТУ ОЗ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

В своїй діяльності підприємство здійснює витрати ресурсів пов'язаних з його функціонуванням. Ефективність обліку витрат залежить від правильного розподілу їх як економічних категорій, використання оптимальних принципів поділу витрат за економічними ознаками та статтями.

Проблемі обліку загальновиробничих витрат є актуальним питанням, так як правильна організація обліку дає змогу підвищити достовірність їх обліку, дає змогу провести економічний аналіз витрат, результати котрого можуть стати надійною базою для прийняття управлінських рішень керівництвом підприємства.

Метою даної статті є уточнення складу загальновиробничих витрат на підприємствах сфери послуг, а також удосконалення методичних та організаційних зasad їх розподілу для забезпечення ефективного функціонування підприємства в умовах ринкових відносин.

Об'єктом дослідження є облік загальновиробничих витрат на базі практики в ТОВ "НІК". Згідно з КВЕД-2010 ТОВ "НІК" має право займатися наступними видами діяльності:

- 41.20 "Будівництво житлових і нежитлових будівель";
- 7.99 "Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами";
- 33.12 "Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення".

На даний момент підприємства займається тільки одним видом діяльності – 33.12 "Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення".

Врахування організаційно-технологічних особливостей діяльності підприємства сфери послуг вимагає окремих підходів до визначення складу і структури загальновиробничих витрат.

Порядок розподілу загальновиробничих витрат встановлено в П(с)БО 16 "Витрати" [1]. Проте для систематизації облікових даних ТОВ "НІК" пропонується ведення аналітичного обліку по рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" за наступними субрахунками:

- 911 – Витрати на утримання і експлуатацію виробничого обладнання;
- 912 – Витрати на утримання і експлуатацію виробничого ангару;
- 913 – Транспортні витрати;
- 914 – Витрати на управління виробництвом;